



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Правове забезпечення галузі садівництва та овочівництва»

Ступінь вищої освіти – другого (магістерського) рівня вищої освіти

Спеціальність 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»

Освітня програма «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»

Рік навчання 1 , семестр 1

Форма здобуття вищої освіти денна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

**Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України**

доцент кафедри теорії та історії держави і права, доцент,
кандидат юридичних наук Попова Олена Вікторівна

Popova.Olena@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4435>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти розуміння про значення та роль правового забезпечення в галузі садівництва, овочівництва, надати здобувачам вищої освіти необхідні знання з теоретично-правових засад щодо правового регулювання земельних ділянок, як об'єкта правових відносин, правового статусу суб'єктів господарювання в галузі садівництва та овочівництва, сформувані необхідні знання щодо правового регулювання забезпечення якості продукції, а також, яку роль та значення відіграє якісна сільськогосподарська продукція в житті людини, суспільства, підвищити правову обізнаність особистості з умінь і навичок щодо розробки проєктів: договорів, угод тощо, а також, надати здобувачам вищої освіти необхідні знання щодо механізму правового примусу та настання юридичної відповідальності за порушення правових норм.

Завдання навчальної дисципліни полягає у набутті знань щодо сутності та особливостей правового забезпечення в галузі садівництва, та овочівництва, щодо значення та ролі правового забезпечення якості сільськогосподарської продукції в громадянському житті суспільства, формування у здобувачів вищої освіти теоретичного підґрунтя з певних правових знань, що сприятиме у підготовці кваліфікованих фахівців за напрямком спеціальності; сприятиме підвищенню рівня правової обізнаності та правової культури особистості, правового мислення, правомірної поведінки, в тому числі в спілкуванні, як у повсякденному житті так і в різних суспільних відносинах, уміння юридично грамотно висловлювати свої думки; правильно здійснювати правову оцінку соціально значущих фактів, орієнтуватись в чинному законодавстві; значна увага приділяється навикам, щодо аналізу нормативно - правових актів, правильного застосовуванні відповідного законодавства України, а також щодо застосовування набутих знань у практичній діяльності.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері садівництва та виноградарства під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

спеціальні (фахові, предметні)) компетентності (СК):

СК.7. Здатність використовувати нормативно-законодавчу базу з метою правового захисту об'єктів інтелектуальної власності, які розробляються та застосовуються в технологічних процесах аграрних формувань.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни (РН):

ПРН 11. Забезпечувати охорону інтелектуальної власності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика правового забезпечення галузі садівництва та овочівництва				
Тема 1. Земельна ділянка як об'єкт правових відносин	2/2	Знати: поняття, склад земельних ділянок сільськогосподарського призначення та їх загальну характеристику, форми власності на землю, соціальне та економічне значення використання земельних ділянок за цільовим призначенням, загальну характеристику відповідальності за порушення правових норм земельного законодавства, а також, підстави та види юридичної відповідальності	Після самостійного вивчення теми в електронному курсі eLearn підготувати відповіді на запитань для самоконтролю, виконання роботи в eLearn до теми	15 – п. р. 20 – с. р.
		Вміти: розуміти склад земельних ділянок сільськогосподарського призначення та їх загальну характеристику, розуміти, аналізувати та пояснити форми власності на землю, соціальне та економічне значення використання земельних ділянок для цільовим призначенням, види та підстави настання юридичної відповідальності за порушення норм права земельного законодавства.	У складі робочої групи обговорити проблеми, проявити активність під час пошуку шляхів їх вирішення, висловити власну позицію.	
Тема 2. Правовий статус суб'єктів господарювання в галузі садівництва та овочівництва	2/2	Знати: поняття, види та правовий статус суб'єктів господарського права, види форм власності, основні переваги та недоліки організаційно – правових форм суб'єктів господарювання, види нормативно-правових документів, які регулюють правовий статус та діяльність суб'єктів господарювання.	Після самостійного вивчення теми в електронному курсі eLearn підготувати відповіді на запитань для самоконтролю виконання роботи в eLearn до теми	15 - п. р. 20 - с. р.

		Вміти: розуміти та пояснити правовий статус суб'єктів господарського права, виділяти характерні ознаки, які притаманні для певного виду організаційно – правової форми, порівнювати та пояснювати їх діяльність, розуміти та аналізувати переваги кожного виду організаційно – правової форми господарювання, вміти здійснювати пошук інформації про види нормативно-правових документів, які регулюють правовий статус та діяльність суб'єктів господарювання.	У складі робочої групи обговорити проблеми, проявити активність під час пошуку шляхів їх вирішення, висловити власну позицію. Скласти 2 проекта установчих документів	
			Проміжна атестація	30
Всього за змістовий модуль 1				100
Змістовий модуль 2. Правове регулювання правових відносин в галузі садівництва, оочівництва та їх застосування				
Тема 3. Правовий механізм укладання договору оренди земельної ділянки	2/2	Знати: правовий механізм отримання земельної ділянки за цільовим призначенням, поняття договору оренди земельних ділянок, порядок укладання договору оренди земельної ділянки, структурні складові договору оренди, підстави набуття юридичної сили договору, правові наслідки укладеної угоди, юридичну відповідальність за порушення договірних зобов'язань	Після самостійного вивчення теми в електронному курсі eLearn підготувати відповіді на запитань для самоконтролю виконання роботи в eLearn до теми	8 - п. р. 10 - с. р.
		Вміти: розуміти правовий механізм отримання земельної ділянки за цільовим призначенням, пояснити поняття договору оренди земельних ділянок, розуміти та пояснити порядок укладання договору оренди земельної ділянки, структурні складові договору оренди, підстави набуття юридичної сили договору, правові наслідки укладеної угоди, юридичну відповідальність за порушення договірних зобов'язань	У складі робочої групи обговорити проблеми, проявити активність під час пошуку шляхів їх вирішення, висловити власну позицію Розв'язання ситуаційних задач та практичних ситуацій.	
Тема 4. Правове регулювання правовідносин між роботодавцем та працівником	1/1	Знати: правовий механізм регулювання правовідносин між роботодавцем та працівником, правову характеристику трудового договору, загальний порядок укладання та припинення трудового договору, знати права та обов'язки сторін.	Після самостійного вивчення теми в електронному курсі eLearn підготувати відповіді на запитань для самоконтролю, виконання роботи в eLearn до теми	6 - п. р. 10 - с. р.
		Вміти: розуміти значення трудового договору в механізмі правового регулювання правовідносин між роботодавцем та працівником, пояснювати процедуру набрання юридичної сили трудового договору та його припинення, складати проекти рішень, наказів, розпоряджень тощо згідно вимог чинного законодавства.	Скласти 3 проекта нормативно – правових документів; розв'язання ситуаційних задач та практичних ситуацій.	

Тема 5. Правове регулювання договірних відносин в галузі садівництва та овочівництва	2/2	Знати: сутність та значення угод, договорів, контрактів у механізмі правового регулювання правових відносин між різними суб'єктами права, загальну характеристику та структурні складові елементи договорів: договір оренди, договір купівлі-продажу, договір поставки, договір про спільну діяльність тощо	Після самостійного вивчення теми в електронному курсі eLearn підготувати відповіді на запитань для самоконтролю, виконання роботи в eLearn до теми	8 - п. р. 10 - с. р.
		Вміти: розуміти та аналізувати значення угод, договорів, контрактів у механізмі правового регулювання правових відносин між різними суб'єктами права, розуміти, виділяти та пояснити основні структурні складові елементи договорів: договір оренди, договір купівлі-продажу, договір поставки тощо; розуміти загальний порядок припинення договору, правові наслідки укладеної угоди, юридичну відповідальність за порушення договірних зобов'язань	Скласти 5 проектів угод; розв'язання ситуаційних задач та практичних ситуацій.	
Тема 6. Правове регулювання щодо забезпечення безпеки та якості сільськогосподарської продукції	2/2	Знати: сутність та значення безпечної, якісної продукції для життя людини, та суспільства, права, обов'язки та відповідальність суб'єктів права щодо забезпечення якості продукції.	Після самостійного вивчення теми в електронному курсі eLearn підготувати відповіді на запитань для самоконтролю виконання роботи в eLearn до теми	8 - п. р. 10 - с. р.
		Вміти: розуміти значення та роль безпечної продукції в житті людини, та суспільства, а також розуміти права, обов'язки та відповідальність суб'єктів права щодо забезпечення якості продукції.	Розв'язання ситуаційних задач та практичних ситуацій.	
			Проміжна атестація	30
Всього за змістовий модуль 2				100
Змістовий модуль 3. Правовий механізм захисту об'єктів інтелектуальної власності в галузі садівництва та овочівництва				
Тема 7. Право інтелектуальної власності на засоби індивідуалізації в галузі садівництва та овочівництва	2/2	Знати: поняття інтелектуальної власності, об'єкти інтелектуальної власності, право інтелектуальної власності на торговельну марку, право інтелектуальної власності на зазначення походження товару, на сорти рослин тощо, розуміти зміст поняття свідоцтво, патент	Після самостійного вивчення теми в електронному курсі eLearn підготувати відповіді на запитань для самоконтролю виконання роботи в eLearn до теми	15 - п. р. 20 - с. р.
		Вміти: розуміти зміст поняття інтелектуальна власність, об'єкти інтелектуальної власності, право інтелектуальної власності на торговельну марку, право інтелектуальної власності на зазначення походження товару, на сорти рослин тощо, розуміти зміст поняття свідоцтво, патент, вміти здійснювати пошук інформації про нормативно-правові документи, які регулюють права інтелектуальної власності	У складі робочої групи обговорити проблеми, проявити активність під час пошуку шляхів їх вирішення, висловити власну позицію Розв'язання ситуаційних задач та практичних ситуацій.	

Тема 8. Правовий захист об'єктів інтелектуальної власності	2/2	Знати: поняття порушення прав об'єктів інтелектуальної власності, види порушень прав інтелектуальної власності, юридичну відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності, способи захисту прав власності об'єктів інтелектуальної власності	Після самостійного вивчення теми в електронному курсі eLearn підготувати відповіді на запитань для самоконтролю, виконання роботи в eLearn до теми	15 - п. р. 20 - с. р.
		Вміти: розуміти поняття порушення прав об'єктів інтелектуальної власності, види порушень прав інтелектуальної власності, юридичну відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності, розуміти способи захисту прав власності об'єктів інтелектуальної власності	Розв'язання ситуаційних задач та практичних ситуацій.	
			Проміжна атестація	30
Всього за змістовий модуль 3				100
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Виконані завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу лектора за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час проведення поточного модульного контролю та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних технічних засобів). Під час підготовки завдань залучені джерела інформації повинні бути коректні посилання у тексті. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувачів вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Дотримання академічної доброчесності здобувачів вищої освіти та відповідальність за її порушення регулюються Положенням про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.
Політика щодо відвідування:	Відвідання занять є важливою складовою навчання. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад: хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	не задовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30.

2. Кодекс законів про працю України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
3. Господарський кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
4. Кодекс України Про адміністративні правопорушення // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
5. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
6. Цивільний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
7. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 19, ст. 98) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр#Text>
8. Закон України «Про державний контроль за використання та охороною земель». Видавництво. Паливода А.В. 2023.40с.
9. Адміністративне право України. Повний курс : підручник В.Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В.Галунька, О.Правоторової. Видання четверте. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с
10. Адміністративне право України. Повний курс: підручник за ред. В. Галунька 3, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466с.
11. Баїк О. І., Бобко У. П. та ін. Земельне право навч. посіб., Львів, 2020, 320с.
12. Господарське право : навч. посібник укл. А.А. Бутирський. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020, 144 с.
13. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. Одеса : НУ "ОЮА", 2021. 166 с.
14. Гетьман А.П. Екологічне право: підручник. Видавництво Право. 2021. 552с.
15. Земельне право України. Курс лекцій. А. М. Мірошніченко. Видавництво «Юрінком Інтер», 2020, 544с.
16. Конституційне право: підручник (за загальною редакцією М.І. Козюбри) Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. К.: Ваїте, 2021, 528 с.
17. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник В.В. Сухонос, Р.М. Білоконь, В.В. Сухонос (мол.) (за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В.В. Сухоноса). Суми : ПФ "Видавництво "Університетська книга", 2020. 672 с.
18. Тацій В. Я., Тютюгін В. І., Борисов В. І. Кримінальне право України загальна частина підручник. Видавництво Право, 2020. 584с.
19. Тетарчук І.В. Екологічне право: навч. посіб для підготовки до іспиту. Видавництво ЦУЛ. 2020. 230с.
20. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. 376 с.
21. Фінансове право України: навчальний посібник М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, І. М. Проць, Р. М. Скриньковський, Ю. Р. Лозинський. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с.
22. Цивільне право України : Навч. посіб. у 2 т. Ю. Ф. Іванов, О. В. Куриліна, М. В. Іванова 2-ге вид. доповн. і переробл. Т. 1. К.: Алерта, 2019. С.342
23. Кіріяк О.В., Пацурківський Ю.П., Гудима-Підвербецька М.М. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.

Допоміжна

1. Бабаджанян Г. Договір купівлі – продажу товарів: загальні обмеження саморегулювання *Цивільне право №1*, 2021. С.54-62.
2. Бліхар М. Сутність юридичної відповідальності в правовій доктрині України *Вісник Національного університету «Львівська політехніка» №4(28) 2020*, С.161-168.

3. Боровик А.В., Парамонов Д.Ю. Альтернативний захист прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні *Науковий вісник публічного та приватного права* Випуск 1, 2022. С.60-67.
4. Бурносенко І.А. Відповідальність учасників господарських товариств за законодавством України та деяких зарубіжних країн: дис..на здобуття наук. ступеня доктора філософії: 081- Право. Одеса, 2021, 213с.
5. Вакулович Е.В. Класифікація публічних договорів *Проблеми цивільного права та процесу*, Харків, 2019, С.232-235.
6. Господарське право : навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) Подцерковний О. П., Добровольська В. В., Зятіна Д. В., Будурова Г. М. Одеса : НУ "ОЮА", 2021. 166 с.
7. Єгорова-Луценко Т. П. Загальнотеоретична характеристика правових основ забезпечення, реалізації та захисту трудових прав працівників сільського господарства в Україні : монографія. Київ : ПВГОІ «Видавництво Людмила». 2020. 384 с.
8. Загальна теорія права : підручник. Петришин О.В., Лук'янов Д.В., Максимов С.І., Смородинський В.С. Видавництво «Право», 2020. С. 568.
9. Запара С.І., Кравченко І.О. Межі адміністративної та кримінальної відповідальності за правопорушення у сфері прав інтелектуальної власності *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право № 71 (2022)* DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.71.42>
10. Зеленський В.М. Припинення трудових відносин за угодою сторін: доцільність письмового оформлення згоди *Науковий вісник публічного та приватного права* Випуск 1, 2020 С.96-100.
11. Зелена І. Поняття інституту юридичної відповідальності у приватному праві *Підприємство, господарство і право* №1, 2021, С.176-181.
12. Зільник Н.М. Правове регулювання якості продукції в Україні. ISSN(print) 2708-7530 *Наукові перспективи №11(41) 2023* [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11\(41\)-876-889](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)-876-889)
13. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. - Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. – 374 с. – 5,67 Мб.
14. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.
15. Ільницька Н.Ф. Адміністративно – правове регулювання створення юридичних осіб: дисертація на здобуття наук. ступеня к.ю.н.: 12.00.07. Київ, 2021, 252 с.
16. Козуб І.Г., Боднарук М.І. Щодо трудової правосуб'єктності роботодавця *Право і суспільство* №2,2021. С.73-78.
17. Косович Б. Екологічне підприємництво як важлива складова сучасної економіки України *Економічний аналіз. № 3,Том 30. 2020, С.108 -118.*
18. Логоша Р. В., Мазур К. В., Кричковський В. Ю. Маркетингове дослідження ринку овочевої продукції в Україні. Вінниця: ТОВ «Твори»,2021.340с.
19. Лісова Т. В. До питання про відповідальність за порушення законодавства у сфері відновлення земель *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2019. Вип. 55(2). С.11-13.*
20. Мазур К. В., Легойда А. О. Дослідження стратегічних перспектив розвитку плодівих культур в Україні. *Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки). 2021. № 2 (44). С.125-128.*
21. Михайленко А. В., Луценко І. С. Екологічність перевезень: сучасні вимоги у ланцюгах поставок *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*: матеріали Міжнар. наук. – практ. конф., 22 квітня 2021р. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського 2021. С. 272-274
22. Мороз О.В. Зміст цивільно – правового договору *Право і суспільство* №2 2020, С. 69-74.

23. Muliar G., Shust G. Legal responsibility for a unlawful acts with land resources objectives: under the Ukraine's legislation. *Fundamental and Applied Researches in Practice of Leading Scientific Schools*, 2018. Vol. 26(2) P. 187-191.
24. Нагорна І. І., Мілейко А. Т. Особливості планування виробничої діяльності підприємства *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*: матеріали Міжнар. наук.–практ. конф., 22 квітня 2021р. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського 2021. С.98-100
25. Олексин І.І., Кисіль Т.В. Окремі аспекти укладання договорів міжнародної купівлі – продажу *Підприємство і торгівля* №25, 2019. С.70-76.
26. Оверковська Т.К. Правове забезпечення якості харчових продуктів. *Юридичний науковий електронний журнал*. №1. 2023. С.224-227. URL:http://lsej.org.ua/1_2023/52.pdf
27. Парасюк М.В. Сутність і правова природа юридичної особи. *Науковий вісник публічного та приватного права*. Випуск 3. 2020. С. 76–81.
28. Пархоменко М.М. Правове визначення якості, як засіб забезпечення безпеки харчової продукції. URL: <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/legal-and-political-science-411/commercial-labor-land-law-civil-and-administrative-law-411/10997-411-0245.10>.
29. Попова О.В. Правові аспекти та державне регулювання розвитку фермерських господарств в Україні. *Актуальні питання взаємодії інститутів громадянського суспільства та органів публічного адміністрування у напрямку розвитку правової системи України*: матеріали Міжнар. наук. – практ. конф., 7-8 вересня 2018р. Київ: ЦНДП, 2018 С.42-47
30. Попова О.В. Державне регулювання та підтримка аграрної галузі в Україні. *Економіка, фінанси, управління та право: теоретичні підходи та практичні аспекти розвитку*: зб.тез доповідей матеріали Міжнар. наук. – практ. конф. Частина 2, 23 липня 2018р. Полтава: ЦФЕНД, 2018 С.50-52
31. Попова О.В. Перспективи розвитку фермерських господарств в Україні, правові аспекти та державне регулювання. *Науковий вісник Публічного та приватного права*. №3. Т.2. 2018, С.3-6.
32. Попова О.В. Перспективи розвитку сільського господарства в Україні, наявні проблеми та шляхи їх вирішення. *Науковий вісник Публічного та приватного права*. №1. Т.2. 2018, С.16-19.
33. Попова О.В. Збереження біорізноманіття та відновлення природних екосистем на території Херсонської області: правові проблеми і шляхи їх вирішення. *"Право. Людина. Довкілля". НУБіП України* Том 10. (4). 2019, С.72-85. URL: <https://environmentalscience.com.ua/uk/journals/tom-10-4-2019>
34. Попова О.В. Правова культура як важлива складова частина у формуванні засад суспільного життя, правові аспекти та її значення. *Науковий вісник публічного та приватного права*. №3. Т1. 2020. С. 28-32.
35. Попова О.В. Фермерські господарства як форма підприємницької діяльності в системі господарювання розвиток та інвестиційна привабливість. *Економіка та управління підприємствами: теорія, практика, перспективи розвитку*: монографія. Полтава: ЦФЕНД, 2021. 39-44 с.
36. Попова О.В. Правова культура особистості. навч. посіб. зі схемами. Київ 2021, 186 с.
37. Попова О.В. Роль права в регулюванні правових відносин суспільного життя. *Економіка, фінанси, облік і право: актуальні питання і перспективи розвитку* матеріали Міжнар. наук.–практ. конф., Частина 2, 19 травня 2021р. м. Полтава: ЦФЕНД, С.32-33.
38. Попова О.В. Перспективи та правові аспекти діяльності бізнесу як вектора розвитку економіки. *Економіка та управління підприємствами: теорія, практика, перспективи розвитку*: монографія ЦФЕНД м.Полтава 2023. С.10-14
39. Попова О.В. Діяльність суб'єктів господарювання в житті людини та бізнесу. *Юридичний науковий електронний журнал*. №4. 2023. С.266-270. URL: <http://www.lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=173>

40. Правове регулювання безпеки господарської діяльності в Україні : монографія Гетманець О. П., Прокопенко А. О., Чорна А. М. та ін. за заг. ред. О. П. Гетманець. – Харків : Константа, 2019. 296 с.
41. Правдюк Н. Л., Кожухар В. В. Аналітичне забезпечення управління процесом реалізації продукції галузі садівництва. *Агросвіт*. 2021. №4. С.9–16. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.4.9>.
42. Правдюк Н. Л., Кожухар В. В. Інформаційне забезпечення управління у галузі садівництва. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. №2. С.49-66. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2022-2-4>.
43. Правдюк В.М. Поділ земель за цільовим призначенням за законодавством України : монографія К.: Видавництво Алерта, Правова Єдність, 2018. 204 с.
44. Процесуальні документи у сфері цивільно–правових відносин. Зразки документів, коментарі, роз’яснення Петков С.В., Журавльов Д.В., Чижмарь К.І. Видавництво ЦУЛ, 2020. 184с.
45. Руданецька О.С., Бережницька Г.І. Адміністративна відповідальність за порушення земельного законодавства: комплексний міжгалузевий підхід. *Юридичний науковий електронний журнал*. №9. 2022. С.351- 353. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-9/86>
46. Сусліков Л.М., Студеняк І.П. Створення об’єктів інтелектуальної власності: Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 407 с.
47. Ткачук О.М. Цивільний кодекс України: постатейний покажчик правових позицій ВС Великої палати та Касаційного цивільного суду. Видавництво: Право. 2021, 744с.
48. Товкун І., Зал Д. Укладання договору поставки у спрощеній формі: на матеріалах судової практики *Підприємство, господарство і право* №5. 2021. С.40-44.
49. Цюра В.В. Неналежне здійснення договірною представництва та його правові наслідки. *Науковий вісник публічного та приватного права*. Випуск 2, 2018, С.83-88
50. Чихрьов В.Л. Майно суб’єктів господарювання: нормативно – правові аспекти формування та використання *Науковий вісник публічного та приватного права* Випуск 1, 2020 С.75-79.
51. Шевчук, Г., Гонтарук, Я., & Гіренко, М. (2022). ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ САДІВНИЦТВА В УКРАЇНІ. *Економіка та суспільство*, (43). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-50>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України-<http://portal.rada.gov.ua>
2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України -<http://kmu.gov.ua>
3. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.-<http://ccu.gov.ua>
4. Офіційний веб-сайт Президента України -<http://president.gov.ua>
5. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».-
<http://www.nau.ua>
6. Нормативні документи зі стандартизації - <http://www.leonorm.com>
7. Інформаційно-пошукова система позакондавству - <http://search.ligazakon.ua>